

بررسی اهمیت مقوله فرهنگ و لزوم پرداختن به فضاهای فرهنگی در معماری

سعیده پورنورعلی^{۱*}، علی دشتی شفیعی^۲

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد مهندسی معماری، دانشگاه آزاد واحد مهدیشهر، Saeidehpournourali@yahoo.com

۲- دکترای معماری، دانشگاه ونیز- ایتالیا، A.dashti@shomal.ac.ir

چکیده

فرهنگ در هر جامعه ای از ارکان مهم آن جامعه محسوب می شود که به راحتی نمی توان از آن گذشت. فرهنگ، مقوله پیچیده و چند بعدی است و بار ارزشی و علمی پر رنگی که در هاله یا هاله هایی از ابهام و گنگی فرورفته و همین امر، شناختن آن را از هر جهت مشکل می سازد. احداث بناها و فضاهای فرهنگی در میان جوامع مختلف جهت پاسخگویی به نیازهای فرهنگی مردم، امری ضروری به نظر می رسد. معماری هر سرزمین قسمتی از فرهنگ آن سرزمین می باشد. در حقیقت معماری و فرهنگ با هم ارتباط تنگاتنگ دارند. امروزه با پیشرفت تکنولوژی و گسترش رسانه های جمعی، عوامل فرهنگ ساز و تبدلات فرهنگی تا حد زیادی تحت تاثیر قرار گرفته اند. هر جامعه دارای فرهنگ خاص خود است که این فرهنگ را می توان در هنر هر جامعه جست و جو کرد. با گذر زمان و پیشرفت تکنولوژی شاهد نادیده گرفتن بسیاری از فاکتورهای فرهنگی و اجتماعی هر منطقه هستیم، اما باید از تکنولوژی جهت احیای فرهنگ و تعاملات اجتماعی استفاده کنیم و این امر توسط رسانه انجام خواهد شد. لذا در همین راستا، لزوم طراحی مراکز فرهنگی، به شدت احساس می گردد. در ادامه این تحقیق، بیشتر به بررسی این امر خواهیم پرداخت.

واژه های کلیدی: فرهنگ، فضاهای فرهنگی، فرهنگ و معماری، فضاهای فرهنگی در معماری

۱- مقدمه

۱- مقدمه

۱-۱ بیان مسئله

فرهنگ را می توان مجموعه ای پیچیده از دانش ها، باورها، هنر و آداب و رسوم یک جامعه دانست که مبتنی بر ارزش هایی است که گروهی بر آن پایبندی دارند و در ساختار اجتماعی از آن پیروی می کنند. فرهنگ جمعی محتوای فرهنگی است که از طریق ارتباط جمعی حاصل می شود. یکی از راهکارهای اشاعه فرهنگ، گفتگو و تعامل بین فرهنگ هاست. در همان ابتدای خلقت آدمی، به محض آنکه برای نخستین بار انسانی با انسان دیگر به گفتگو پرداخت، فرهنگ نیز زاده شد. از همین روی در دنیای امروز، تجمعات شهری و مراکز گردهمایی نقش بسیار مهمی در تبدلات فرهنگی و تعاملات اجتماعی دارند. از طرفی یکی از مسائل مخاطره برانگیز در این ارتباط، کمبود فضاهای عمومی و فرهنگی می باشد، که مسلمانان و پیامدهای زیانباری بر کل جامعه وارد می آورد. این چنین است که برخورد با موضوعاتی تحت عنوان مراکز فرهنگی از اهمیت خاصی برخوردار گشته و یکی از اساسی ترین مقولات را در زمینه معماری و شهرسازی به خود اختصاص می دهد. اما با توجه به وضعیت کنونی جامعه متوجه می شویم که این مراکز در صورت تک صدایی و متکلم وحده بودن، نمی توانند نقش خود را به